

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. november 6.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

- 0. A
- 1. D
- 2. B
- 3. D
- 4. C
- 5. A
- 6. A
- 7. D
- 8. C
- 9. A

2. feladat**0. *Il est chanteur et compositeur***

- 10. Non./ Il a failli.
- 11. De son enfance (passée à Alexandrie) /rencontre de toutes les races /toutes les religions / toutes les saveurs (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 12. La possibilité de fréquenter l'école grecque, l'école française ou l'école anglaise.
- 13. Alexandrie était en partie française /on pouvait y parler français / son père avait une librairie française. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 14. Il l'a trouvé affreux. / Il ne l'a pas aimé.
- 15. La promesse de son père. / La possibilité de retourner en France (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 16. L'amour. / Ses premières émotions amoureuses.
- 17. Sa sœur s'est installée à Paris. / La proposition du mari de sa sœur. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 18. La situation en Egypte. / La tension entre les communautés.
- 19. Il vendait des livres au porte-à-porte / jouait de la guitare / dessinait dans des livres pour enfants.

3. feladat

0.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.
A.	I.	F.	H.	E.	J.	C.	B.	G.	K.	D.

Az emelt szintű olvasott szöveg értése-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	7 pont
7✓	8 pont
8✓	9 pont
9✓	10 pont
10✓	11 pont
11✓	12 pont
12✓	13 pont
13✓	14 pont
14✓	15 pont
15✓	16 pont
16✓	17 pont
17✓	18 pont
18✓	19 pont
19✓	20 pont
20✓	21 pont
21✓	22 pont
22✓	23 pont
23✓	24 pont
24✓	25 pont
25 ✓	26 pont
26✓	27 pont
27✓	28 pont
28✓	29 pont
29✓	30 pont

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
Minden jó megoldás egy pontot ér!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
une	les	un	la	les	du	une	les	un	les	du

2. feladat**0. *Que***

11. qui, qui est-ce qui
12. comment, de quelle façon, par quoi, quand, en quoi
13. que
14. quelle
15. pourquoi
16. qui, qui est-ce qui
17. par qui, comment, pourquoi, quand
18. qui, qui est-ce qui, qu'est-ce qui
19. quand / avec qui
20. quoi

3. feladat**0. *a vécu***

21. passera / va passer
22. me suis rendue
23. répondait
24. étais
25. puisse
26. aille
27. a mise
28. a ouvert
29. avons tout de suite acceptée
30. ne lui restera / ne lui reste

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1.feladat

A kazettán hallható szöveg:

Bonjour à tous dans Rayons X. Savez-vous qu'un sondage récent a montré qu'au moment d'embarquer, tous les passagers d'un avion, quels qu'ils soient, se posent exactement cette même question : est-ce que notre avion va arriver à bon port ? Bien sûr, l'avion est aujourd'hui le moyen de transport le plus sûr au monde. Et pourtant, il fait peur. Alors, pourquoi ? A la lumière des récentes tragédies qui ont endeuillé le ciel, Rayons X lance aujourd'hui un vrai défi aux compagnies aériennes : en finir avec les catastrophes. Entre 1970 et les années 2000, le trafic mondial est passé de 380 millions de passagers à presque 2 milliards et demi, soit six fois plus de voyageurs en trente ans. Résultat: le risque augmente. Un avion moderne vole vite et très haut. Dans ces conditions un incident même mineur peut conduire dans presque tous les cas à une catastrophe. Alors que faire ? Y-a-t-il des solutions pour quitter la cabine et rejoindre le sol ?

Le problème ? Ce sont les conditions du vol lui-même. D'abord l'altitude. Et puis il y a la vitesse. A 900 km à l'heure, impossible de sauter en parachute. Et pourtant, voici quelque chose qui va vous étonner. Car il existe bel et bien une solution, recommandée par plusieurs constructeurs, qui consiste à équiper l'avion lui-même de parachutes géants, tout simplement. En cas d'accident majeur, ces deux immenses parachutes pourraient s'ouvrir à l'avant et à l'arrière de l'avion. Celui-ci se posera alors en douceur à la surface de l'eau ou sur la terre ferme. Eh oui. Seulement voilà : cet équipement coûte cher, environs 30 pour cent de plus, et là, les compagnies aériennes rechignent. Notre objectif est de rappeler aux compagnies aériennes que la sécurité n'a pas de prix et que pour sauver des vies rien ne devrait être impossible.

0. est-ce que notre avion va arriver à bon port

1. 2 milliards et demi
 2. de six fois
 3. le risque de catastrophe augmente (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
 4. parce que l'avion vole vite et haut / l'altitude et la vitesse
 5. des parachutes (géants) / équiper les avions de parachutes (géants) (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
 6. Elle coûte trop cher. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
 7. en finir avec les catastrophes / rappeler que la sécurité n'a pas de prix (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
-

2. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Aix-en-Provence se réveille tous les matins avec le marché. Plusieurs dizaines de maraîchers s'installent. Ils ont amené des fruits, des légumes, des fromages, des épices.

Alfred a 45 ans de marché. C'est l'un des doyens ici. Il a commencé juste après la guerre. A cette époque-là, on ne vendait que ce qu'on produisait. Ce n'est plus le cas aujourd'hui. A Aix-en-Provence, sur une soixantaine de stands, une petite dizaine seulement propose des produits 100 % maison. Rencontré sur le marché, Alfred accepte volontiers une visite dans ses serres. C'est ici que tous ses produits sortent de terre. Installé au cœur du pays des cigales, ce producteur de 70 ans se souvient de ses débuts. Les tomates ne poussaient pas en serre et il fallait attendre pour les voir sur le marché.

Alfred : « On les cultivait en champs. Alors, en hiver on n'avait que des carottes, des pommes de terre, des choux, des choses comme ça. Au printemps c'était les tomates, les aubergines, les fraises, et au fur et à mesure de la saison, on s'avancait avec les différents produits. Mais les productions étaient beaucoup plus courtes, c'est-à-dire que les tomates pendant un mois – un moi et demi, et puis c'était fini. Alors que maintenant, en serre, on commence très très tôt, on commence vers le mois de mai et puis ça peut durer 4 – 5 mois facilement. Il n'y avait pas les exportations non plus, alors, automatiquement, les gens, quand c'était la saison de la tomate, ils l'ont consommée et puis ils faisaient des conserves, c'était les bocaux, c'était les coulis. Et en fait, c'était pour tout pareil, alors que ça n'existe plus. Les tomates en janvier, ça paraissait tellement aberrant à l'époque que les gens n'auraient pas osé demander. »

Et 50 ans plus tard, une tomate en janvier, c'est possible, et c'est même courant. Il n'y a pas de miracle : elle vient de plus loin.

Alfred : « Moi, je me rappelle, dans mon enfance, quand les premières fraises du paysan d'à côté arrivaient, c'était la fête, le printemps arrivait, ça voulait dire que la végétation était partie, que Pâques approchaient. Ce n'est plus vrai, puisqu'en fait, je ne dirais pas qu'on trouve des fraises toute l'année, mais pas loin... Donc il n'y a plus ce côté fête, il n'y a plus ce côté envie du consommateur. »

Et demain ? Alfred a entendu parler d'une tomate carrée et il n'a plus beaucoup d'illusions. « Le consommateur est en train d'accepter des choses beaucoup plus graves actuellement et ça passe. Bientôt, effectivement, je pense qu'il y aura des tomates carrées, il y aura une date de péremption dessus et une date optimum de consommation. Derrière, il n'y a qu'une seule chose qui compte. C'est le fric. »

(www.radiofrance.fr)

0.	©	(au marché d'Aix-en-Provence.)
8.	B	(après la fin de la guerre.)
9.	B	(uniquement leurs propres produits.)
10.	A	(entre autres leurs produits.)
11.	B	(en champs.)
12.	B	(uniquement les produits de la saison.)
13.	B	(c'était inimaginable.)
14.	C	(que l'apparition des primeurs ne soit plus une fête.)
15.	C	(presque toute l'année.)
16.	B	(l'argent devient plus important que la qualité du produit.)

3. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Je regrette énormément l'enseignement du latin car même sans savoir parler une langue étrangère, le fait d'avoir assimilé la grammaire latine fait qu'on sait ce que c'est une phrase, on sait ce que c'est qu'un verbe on sait ce que c'est qu'un sujet et un complément alors que maintenant on n'enseigne pas ça du tout dans les écoles, on essaye de faire ça le plus facilement possible. Quand vous voyez un mot, ou une phrase étrangère, il faut avoir la curiosité de la dépiauter un peu ; de voir : est-ce que je vais arriver à y trouver, à y comprendre quelque chose. Moi, je m'amuse beaucoup à essayer de comprendre quelque chose qui est écrit dans une langue que je ne connais pas, par exemple une langue scandinave, ce sont des langues qui nous paraissent tout à fait difficiles, mais il y a tout de même des racines allemandes. De temps en temps on arrive à y trouver quelque chose et c'est amusant. Moi, j'ai toujours dit, les langues, ça doit être un sport ou un jeu, c'est aussi intéressant que le jeu au football.

- Mais comment est-ce que vous jugez la France par rapport au plurilinguisme ? Est-ce que vous pensez qu'on se débrouille plutôt bien ou plutôt mal ?

- Eh ben je trouve qu'on se débrouille très mal. Mais il faut dire que c'est pas la faute nécessairement des gens. Et la langue française a été uniformisée au moment de la révolution. On a aussi uniformisé la prononciation. Et il faut savoir que la prononciation du français est exactement à l'opposé de pratiquement toutes les langues. Le français a voulu être une langue universelle. Donc les gens partaient du principe que tout le monde allait parler français ; deuxièmement, que le français allait se répandre avec les idées révolutionnaires et donc il fallait que le français s'impose comme une langue très différente des autres. Que ce ne soit pas une variante de l'italien, vous voyez, qu'on puisse pas dire...

- Qu'on ne puisse la comparer à aucune autre langue...

- Elle ne peut pas réellement être comparée puisque c'est une langue latine, d'accord, mais au niveau de la prononciation il y a une règle absolue qui fait que la langue française se parle sans beaucoup d'intonation et avec l'accent sur la toute dernière syllabe. Donc, si vous voulez, c'est une manière de tuer complètement toutes les intonations qui sont celles des autres langues latines.

- Et vous pensez que cet héritage complique notre apprentissage des langues étrangères aujourd'hui ?

- Oui, ça le complique. Parce que déjà notre prononciation ne nous aide pas du tout, si vous savez le russe, vous pouvez prononcer n'importe quelle langue, si vous parlez français, vous avez déjà une phonétique qui est extrêmement limitée, vous avez toute une série de sons qui n'existent pas en français. Alors le jour où vous essayez de les faire, c'est très très difficile, tandis que les langues slaves qui sont très riches en voyelles et en sons peuvent plus facilement s'adapter à des langues étrangères, pratiquement tous les sons, ils sont capables de les faire.

0.	<i>Nadine Dolomy trouve que c'est dommage que le latin ne soit plus enseigné dans les écoles.</i>	V
17.	Même de nos jours, on enseigne la grammaire de façon compliquée.	F
18.	Nadine Dolomy parle une langue scandinave.	F
19.	Apprendre des langues, c'est amusant, comme le foot.	V
20.	Les Français ont beaucoup de difficultés à apprendre des langues étrangères.	V
21.	L'uniformisation de la langue française date d'aujourd'hui.	F
22.	Au 18 ^e siècle, les gens croyaient que le français deviendrait une langue mondialement connue.	V
23.	Le français, par son intonation, est très différent des autres langues latines.	V
24.	Le russe est très riche du point de vue phonétique.	V
25.	Le français est très riche du point de vue phonétique.	F

Az emelt szintű hallott szöveg értése-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	8 pont
7✓	9 pont
8✓	10 pont
9✓	11 pont
10✓	12 pont
11✓	14 pont
12✓	15 pont
13✓	16 pont
14✓	17 pont
15✓	18 pont
16✓	20 pont
17✓	21 pont
18✓	22 pont
19✓	23 pont
20✓	24 pont
21✓	26 pont
22✓	27 pont
23✓	28 pont
24✓	29 pont
25 ✓	30 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand / grand* helyett *grande / grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a / à*, *ou / où*, *mer / mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat**A javítás alapelvei****1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.**

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	10 pont
-------------------	----------------

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felelni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.

3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat
- amennyiben a létrehozandó szöveg hagyományos levél, megfelel-e a szövegtípussal szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és az aláírást.
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításait követik.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Gratulál Céline-nek vagy Vincent-nak a házasságkötéshez. (Gratulálhat mindkettőjüknek, de a levél csak egyiküknek szólhat.)
- ② Érzelmait fejezi ki a házasságkötéssel kapcsolatban és indokolja, miért érez így.
- ③ Elmondja, szeretne-e Céline, illetve Vincent helyében lenni és válaszát indokolja.
- ④ Bejelenti, hogy nem lesz ott az esküvőn és megmagyarázza, hogy miért nem tud, vagy nem akar jelen lenni az esküvőn.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el. Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírási formai követelményeit, ha a szöveg hagyományos levél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és ha a szöveg hagyományos levél, a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondatszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználat;

- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + i, _____ i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** = szórendi hiba,
-
- aláhúzás + i = _____ i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat) Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.</p> <p>Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét.</p> <p>Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.</p> <p>A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírási követelményeit, ha a szöveg hagyományos levél.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és ha a szöveg hagyományos levél, a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.</p>

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókinccs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat**A javítás alapelvei****1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.**

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont
-------------------	----------------

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése**A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága**

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az irányító szempontok a feladat utasításait követik.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Felvezeti a cikk témáját és ismerteti a felmérés eredményét.
- ② Kifejti saját véleményét a témával kapcsolatban.
- ③ Kifejti, hogy szerinte szerencsés lenne-e ha bizonyos órákat a fiúknak és a lányoknak külön tartanának. Ha igen, melyek azok? Indokolja véleményét.
- ④ Leírja, hogy szerinte milyen eredmények születtek volna, ha a felmérést 100 évvel ezelőtt készítették volna. Indokolja feltételezését.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)***A feladat teljesítése***

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A területi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A területi elvárások minimumától alig marad el.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.